

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
 Egy óra 35 kr. (70 fillér.)
 Három óra 1 frt (2 kor.)
Vidékre postán:
 Egy hónapra 65 kr. (1 kor. 30 fill.)
 Három óra 2 frt (4 kor.)
 Hat óra 4 frt (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Kossuth-utca 4. szám.
 Szerkesztésért felelős:
GÖNDÖR FERENC.

Megfagyott a felesége sirján. — Halál a rabkórházban.

Politika és közigazgatás.

Nagyvárad, jan. 16.

Kell-e, szükséges-e, szabad-e rendes körülmények között az országos politikát bevinni a városi közgyűlésre, a közigazgatásba? Ez a kérdés vált ak utálissá most a Benedek János esetével.

Az a hitünk, az a véleményünk, hogy a mikor egy város vagy egy község képviselőtestülete összeül, hogy a gondjaira bízott város, vagy község ügyeit intézze, megbeszélje, akkor nem szabad az országos politikának irányítónak lenni. Ha például valaki arra nézve tesz elfogadható és keresztülvihető indítványt, hogy az általános drágaságot enyhítsük, csökkentjük, akkor ahhoz az országos politikának igazán semmi köze, a főirányelnek annak kell lenni, hogy amit a város közgyűlésén tesznek, az nem egyes exkluzív társaságnak, hanem az egész község szolgájon javára

Vajjon mi köze van 67-nek vagy 48-nak ahhoz, hogy a városnak jól járható utak, jó közvilágítása, megbízható közbiztonsága legyen. — Nem azt tekintjük mi, hogy az országos politikában milyen elveket vall valaki, hanem igenis a város ügyeinek intézésében önzetlen és minden befolyástól ment, független elemeket látunk szívesen, akiknek egyedüli törekvésük az, hogy a városban az általános jólét emelkedjék, hogy a kereseti viszonyok megjavuljanak, hogy a közterhek ne csapjanak túlmagasra, a város jövedelme célszerűen használtassék fel, hogy a város gazdálkodása okoskerü legyen.

A közgyűlésből számüzni kell az országos politikát.

Lapunk megindulásakor és azóta minden adott alkalommal hangoztatta, hogy a város népének javát előmozdítani hivatott indítványt, tekintet nélkül, hogy honnét, mely oldalról jön

— el kell fogadni, a rosszat pedig el kell vetni, bárkitől is jöjjön

A város közgyűlésén a város ügyeit kell megbeszélni, arra kell törekedni, hogy a városban lakó nép javát mozdítsák elő.

Áll ez Budapestre, Nagyváradra és minden városra.

A képviselőház ülése.

Aponyi beszéde.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapest, január 16.

A kultusz vitának ma jelentős napja volt. gróf Aponyi Albert miniszter mondott beszédet, amelyben reflektált az elhangzott megjegyzésekre.

Aponyi foglalkozik a középiskolai tanárképzés reformjaival, de Hencz leszólásai a tudományos intézetek és tanárok ellen, nem méltók arra, hogy reflektáljon rájuk. Azért, mert ez intézetekkel szemben nem tartja magát felettes hatóságnak, ő csak felügyelő hatóság, de na a támadások alaposágában hinne, megvizsgálná azokat. Például Hencz az angol irodalmi tanszékről is beszélt. Hát ez a katedra olyan született angolgal van betöltve, aki a tudomány színvonalán áll, a magyar állampolgárságot is megszerezte és a magyarságnak az angol sajtóban jó szolgálatokat tesz. Ilyenformán akarja a francia tanszéket is betölteni. (Helyeslés.) Hencz erősen megtámadta a magánintézetek neveiési rendszerét; ezek csakugyan az urhatárságnak tultengései s iparkodni fog az itt tényleg fennálló bajokon segíteni. Itt mindjárt szólni akar a harmadik egyetemről is. Neki is az a meggyőződése, hogy a tulzsufo'óság megszüntetésére nem egy, hanem legalább két új egyetemre volna szükség. Kéthogy azonban a negyediket a harmadik előtt felállítani nem lehet, tehát most csak erről akar beszélni.

Ezután a középiskolai reformokról, majd a népoktatási ügyekről beszél. Beszédét így végzi:

Azokat a szavait, hogy a magyar

legyen az ur a hazában, félreértették. Közéleti pályáján soha a szemére nem vethették, hogy nem bírta magát megértetni. A multkori kifejtése sem akart exkluziv jellegű nyilatkozat lenni, hanem egy természetes feltétel: a hazában csak a magyar az ur, az, aki magyarnak is valija magát. A nemzetnek és az életnek akarja kultúránkat átálakítani. Kéri ehhez a Ház bizalmát. (Zajos taps és néylesés)

A Ház ezután az első tételt elfogadja.

Vedjök meg az autonómiát.

Biharmegye fölir.

Glacz főispán ur okulhat.

— Saját tudósítókától. —

Nagyvárad, január 16.

A letűnt törvénytelen korszak idején a vármegyei autonómia biztosítékai elégteleneknek bizonyultak. Akkor mozgalmat indítottak volt a vármegyék, hogy netaláni újabb támogatások idejére tegyék megközelíthetelenné a vármegye önkormányzati jogát.

A mozgalom szomoru aktuálitást nyert most a koalíciós éra alatt, amikor a nemzeti főispánok akkor rugják föl az autonómiát, amikor a guszusok diktálja.

Nekünk bihariaknak, akikre Glacz Antal árasztja a nagyon gyanus főispáni bölcsességet, ugyancsak erős barcodat kell megküzdőnk a veszendő autonómiáért szemben a főispánnal.

Hevesmegye átirata ma érkezett meg Biharmegye alispáni hivatalába. Hevesmegye törvényhatósága feliratot javasol küldeni a képviselőházhoz, újabb biztosítékokat kérve az autonómia védelmére.

Tekintve, hogy Glacz Antal ül Biharország főispáni székében, tehát elérkezett az a rettegett idő, amikor szükség van újabb biztosítékokra: nem lehet kétséges, hogy Biharmegye törvényhatósága hasonszellemű fölirattal fogja támogatni a hevesi átiratot. Glacz ur mindenesetre addig is okulhat...

Növekszik a pótdadó.

Munkában a kimutató bizottság.

Roskadozva a terhek alatt.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 16

Nagyvárad tudvalevőleg annyira meg van terelve mindennemű adóval, hogy a polgárság ugyancsak roskadozik a terhek alatt, Annál szomorubb és megdöbbentőbb tehát, hogy most újabb pótdadómelésről kell hírt adnunk.

Január hónapban minden évben összeírják az ingatlanokra eső terheket. Az erre kiküldött bizottság január elsején munkába is lépett és 15-ig megdöbentő eredményt ért el. 15-ig annyi általános pótdadót írtak le, amennyit a mult évben egész januárban írtak össze. Amit ezután egészen január végéig kimutatnak, az tehát mind többlet.

Ez a megdöbentő jelenség bizonyára kínosan fogja érinteni az érdekelteket, akik már lerokadoznak az irtózatos terhek sulya alatt. A dolghoz egyébként még a végleges számadás idején lesz néhány szarunk.

Nagyvárad szegény gyermekek menhelye.

Internálás Rákoskeresztúrra.

A gyermekvédő liga akciója.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 16.

Az a leikes mozgalom, amely a szegény gyermekek fősegélyezését tűzte ki céljául, mind nagyobb erővel tölti be azt a nemes missziót, amelyet magára vállalt. Az Országos Gyermekvédő Liga fáradságot nem ismerő buzgalommal jár el magas hivatásának teljesítésében.

A nagyváradai gyermekvédő liga leikes vezetőjének, Edelmann Némehért drnak címére ma a központi ligától levél érkezett, amelyben közlik, hogy a liga Rákoskeresztúron gyermekmenhelyet létesített és legközelebb gyermekotthont létesítenek Szegeden is.

Egyuttal felhívja a vezetőség

Alkalmi cipővásár!

Van szerezcséknk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy legfinomabb kivitelű

női és férfi cipőinket,

melyek saját gyárunkban készülnék, a legolcsóbb szabott árak mellett

Báli és alkalmi cipőkből

folytonos ujdonságok.

Tisztelettel

Náder Henrik és Társa,

Hajpács-tér, Koronázalmi palota.

Edelmann drt, hogy nevezze meg azokat a nagyváradai szegény gyermekeket, akiket a rákoskeresztúri gyermekmenhelyre akarnak internálni. Mert ezeket előjegyzésbe akarja már most venni az országos liga vezetősége.

Edelmann Menyhért dr tájékoztatni fogja a vezetőséget s ehhez képest tán már nem sokára megnyílnak a rákoskeresztúri gyermekmenhely kapui a nagyváradai szegény gyermekek előtt.

Indokolatlan tehát az országos gyermekvédő liga ellen fölhozott azon vád, hogy az csak Budapest szegényeit gyámolítja a vidékről beözönlő pénzekben is. Egyformán érzi áldásos működésének melegét a budapesti, rákoskeresztúri és nagyváradai szegény gyermek . . .

Halál a rabkórházban.

Elkésztett kegyelem.

Börtönből a temetőbe.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 16.

Egy fiatal rabot temetnek holnap az aradi ügyészségi rabkórházból, éppen akkor, amikor kegyelem folytán már most szabadon bocsátották volna.

Deheleán Vazul konopi legény halálát okozó súlyos testi sértés miatt került a bíróság elé. Ugyanis Deheleán Vazul a múlt évben bement a konopi borbélyhoz, ahol borotválkozni és nyíratkozni akart. Mikor azonban a borbély meglátta a legény szurtos, piszkos arcát, kijelentette, hogy nem borotválja meg, mert piszkos.

Csakhamar nagy szóvita, majd veszekedés kerekedett kettőjük közt, aminek az lett a vége, hogy a borbély a legényt kirugta az üzletből. Deheleán persze nem nyugodott meg az ügy ilyen elintézésében, hanem visszatért az üzletbe s ott pár szó után verekedni kezdett a borbélyal, majd kést rántott s a mestert le szurta.

A bíróság Deheleánt egy évi börtönrre ítélte; büntetése most február 8-án telt volna ki, de miután már tudóvással került a börtönbe is és már hosszabb idő óta a rabkórházban feküdt, a családja kérvényt küldött az igazságügyminiszterhez, hogy engedje ki Deheleánt a kórházból.

A napokban érkezett le a kérvényre a miniszter válasza, amelyben megengedi, hogy Deheleánt hozzátartozói hazavigyék.

Az engedély azonban már későn érkezett. A szegény legény ugyanis napok óta aggróniában volt s így kaza sem lehetett vinni.

Ma végzett is vele a betegség, az est folyamán meghalt. Holtestét átszállították a közkórház halottas kamrájába, ahonnan holnap temetik.

Megfagyott a fölésege sírján.

Vele halt a kutyája is.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 16.

A kolozsvári temető csendes sírhalmai körül egy pár nap óta ugyan-csak eleven élet uralkodik. Kiváncsiak százai tódulnak a temetőörkhöz és halálra ostromolják kíváncsi kérdézősködéseikkel.

— Hát csakugyan igaz? Melyik sírnál történt a rémes eset? Ki volt a rejtélyes idegen, aki ily különös módon mondott bucsut ez árnyékvilágnak?

Ily és ehhez hasonló kérdésmondattal zaklatják a temető páasztort nap-nap után és vannak látogatók, akik még éjjeli álmából is felzavarják az agyonkínzott embert, csak hogy első szájából hallhassák meg a borzalmas tragédia részleteit.

A temető egyik leghagyatottabb sírhalmán találták meg a rejtélyes idegen urat, a szóban forgó regény bősévé avatott a temető romantikája. Megfagyott a szerencsétlen a téli hidegben. Jobb kezében kutyája láncát tartotta és mellette vonaglott a hű állat, amely gazdájával együtt akart megválni a keserű földi létől. A megfagyott ember kiletét mai napig sem bírták felfedezni. Ugy hiszik, hogy az Erzsébet uton lakott egy magános villában és ezelőtt egy évvel temette el fiatalon elhalt feleségét. Ez a veszteség állandóan gyötörte a szerencsétlent, aki aztán buskomorságba esett és folyton a halál gondolatával tépelődött. Így szánta rá magát erre a nem mindennapi öngyilkosságra, a melyről azonban a rendőrségnél mit sem tudnak és így titokzatosabbá teszi a megfagyott ember szomorú históriáját.

Halál a bálteremben.

Megölte a tánc.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 16.

Majláth püspök székes városát rémes esemény tartja izgatottságban és ugyancsak lesújtó hatással van a mindig vidám kedélyű Gyulafehérvár farsangi szezonjára.

A szomorú szennáció áldozata egy csodaszép fiatal asszony Klompé házkapitány neje, aki a tegnapi esti táncú mulatságon hirtelenl rosszul lett és táncosa karjai közt kiszenvedett. A táncos, akivel a szép asszony eljárta a végzetes haláltáncot, annyira fel volt izgatva a szemvedélyes keringő zenéjétől, hogy nem vette észre a bekövetkezett halálenetet és tovább táncoltatta a már halott asszonyt. Nem is csoda, hiszen a szép kapitányé karjai annyira ráfonódtak táncosa nyaka köré, hogy alig tudták kiszabadítani a halott öleléséből.

A gyászos eset természetesen rögtön kedvét szegte a mulatozóknak és a bálterem nyomban szármalmas sármalomházzá alakult át, ahonnan látva men-

kült az élet. A szép halottat ma szállítják el a brassói családi sírba, ahol fényes katonai pompával helyezik örök nyugalomra. A gyászmenetben részt vesz a gyulafehérvári helyőrség öt tagú küldöttsége és a tiszt kázió nevében díszes koszorút helyez a Klompé századosné koporójára.

H I R E K.

* **Polónyi a Házban.** Budapesti tudósítónk telefonálja: Polónyi Géza, az agonizáló igazságügyminiszter ma megjelent a képviselőházban. Síralmas volt a letört csöndben fogadták. Ugron Gábor megpróbált egy kis éjzenriadt előidézni, de bizony nem sikerült. Azután Polónyi leült, majd felállt, beszélt és újra leült. Mindezt halotti csöndben. Ebbe a gyászos csöndbe fog a bukott igazságügyminiszter elmerülni.

* **Teljes tanácsülés.** Nagyvárad város tanácsa ma délelőtt 11 órakor Rimler Károly polgármester elnöklelte alatt ülést tartott. Az ülésen apróbb ügyeket tárgyaltak.

* **A főkapitány igazoló jelentése.** Gerő Ármin rendőrfőkapitány ellen tudvalevőleg többen fegyelmi vizsgálatot kértek egy kolportázs-tilalom végre nem hajtsa miatt. A főkapitány ma terjesztette be ebben az ügyben igazoló jelentését Rimler Károly polgármesterhez.

* **A harmadik egyetemet Pozsony kapja.** Budapestről telefonálja tudósítónk: Ma délután a kabinet valamennyi tagjának részvételével, a miniszterelnökség palotájában minisztertanács volt. A több óra hosszú tartó minisztertanács számos fontos és sürgős ügy került tárgyalás alá, különösen pedig a harmadik egyetem kérdése. A kormány tagjai úgy határoztak, hogy a harmadik egyetemet Pozsonynak juttatják annál is inkább, mert a kérdés már régebben el volt döntve, s csak a pozsonyi-bécsi villamos áfés miatt szenvedett késedelmet. Politikai körökben elterjedt hírek szerint a minisztertanácson Polónyi botránya nem került szóba.

* **Az igazságon.** Teheránból jelentik, hogy az új sah félvete a Zaffer (igazságos) nevet. A hír valóban örvendetes. Tehát az új sah igazságos akar lenni. Nos és ha nem lesz az? Majd megváltoztatja a nevét.

* **Vasutasok szabadjegye.** Az államasutas alkalmazottai tudvalevőleg időelő-dőre szabadjegyet kaptak megjelölt állomásig s ugyancsak ilyen — félára — jegyet kaptak az alkalmazottak családjai is. A magyar államasutas igazgatósága most egyszerűbb eljárást léptetett életbe, amely megkíméli a vasutasokat minden egyes alkalommal a kérelmezéstől s a jegyeket kiállító hivatal munkáját is egyszerűsíti. A tisztviselők és családtagjaik ugyanis ezután kiállított arc-

képes igazolvánnyal utazhatnak esután, mely egy ujonnan alkotott díjszámba szeriati jegyváltásra jogosítja az igazolvány tulajdonosait. Az új díjszám az eddigi félára jegynél olcsóbbá teszi az utazást s különösen a rövidebb távolságok díjtétele méltányosan csekély.

* **Gosztonyi báróné szabadlábán.** Budapestről telefonálja tudósítónk: A törvényeszké vádtanácsa ma délelőtt határozott annak a folyamodásnak főügyében, melyet a váltóhamisítással vádolt Gosztonyi Gézáné báróné Lázár István volt pénzügynök a vizsgálati fogságba helyezéské ellen nyújtottak be. A vádtanács hosszas eszmecsere után Gosztonyi bárónének szabadlábára helyezését rendelte el, míg Lázárral szemben fönttartotta marasztaló határozatát.

* **Agyonéhezottott örökhatgyó.** Tordos községben tegnap a csendőrség egy bűntényt derített ki, melyet emberi formájukból teljesen kivetkőzött öröksők követtek el, hogy örökhatgyókat láb alól eltérve, mielőbb magukhoz kaparinthassák a rájuk várakozó örökséget. A hajmeresztő eset részletei a következők: Tordos községében Zsunga Juon tekintélyes vagyonnal bíró gazdálkodó előrehaladt kora miatt nem régen visszavonult a gazdálkodástól. Minthogy gyermekei nem voltak, ágást vagyonát egy közeli rokonára bízta. Zsunga Juon magas életkora dacára egészséges, erős szervezett ember volt és az öröksők legnagyobbszuszására nem akart meghalni. Ezért elhatározták a rokonok, hogy az öröget elteszik láb alól. Bevezették a mítsem sejtő öreget egy félreeső istállóba, jászolhoz kötötték, mint egy baromot és az ajtót rázárva, otthagyták. Az öbégétől gyötört öreg ember kétségbeesetten segítségért ordított napokon keresztül, míg végre a hetedik napon neszt vettek a bűnös tettnek és az áldozatot kiszabadították köteleikből. A segítség azonban későn érkezett, mert az agyonéhezottott Zsunga alig néhány óra múlva kiszenvedett. Az elfogott bűnrészesek a terhelő adatok sulya alatt beismerték tetteiket, melyet kifejezetten azért követtek el, hogy mielőbb az örökséghez jussanak.

* **A kivándorlás.** Kölnben értekezletre gyűlnek azon hajózási társulatok megbízottai, amelyek az észak-amerikai szállításokat közvetítik. Ezen az értekezleten terjesztik elő azoknak a tárgyalásoknak eredményét, mely a magyar kormány és a Cunard Line között lefolyt.

* **Hajtsza az ékszeroltvaj után.** A nagyváradai rendőrség nagy erélyllyel nyomozza a nagyszabeni ékszeroltvajt, aki immár minden valószínűség szerint Nagyváradra menekült. Budapestről ma egy detektív érkezett le az ékszeroltvaj kikutatására, de egyuttal ki akarja nyomozni Markovics nagyváradai marhakereskedő megrablóját is, aki — a jelek szerint — szintén Nagyváradra menekült.

* **Szöknök a cselédek.** Anynyit beszéltek az összes érdekeltelek a cselédmizériáról, hogy végre is megunták a dolgot — a cselédek. Valami halgatóságos szolidaritás jött köztük létre, hogy őket ugyan ne gáncsolják lépten-nyomon, mert ha kell, majd megmutatják őket, mi az igazi mizéria. És most napról-napra egész légiója a „nagyság-

nak" vándorol fel a rendőrségre azzal a panaszszal, hogy a cselédjük minden felmondása nélkül távozott, vagy még el sem foglalta helyét. Természetesen minden panasz mellett szigorú költésjegyzék van a kiadott díjakról, melyeket a cselédektől óhajtanak visszatéríteni — kevés eredménnyel. — Ez pedig ugylátszik a cselédek amerikai szátrájkja, amelylyel megakarják izlettetni, hogy ilyen is lehet a mizéria és legyenek boldogok a nagyágák, ha visszatérnek a rég. állapotok. A közvetítők pedig épen nem veszik rossz néven ezt a szátrájkot, ha akár örökké is tartana. De bizonyos a tény, hogy nincsenek a cselédügyekben egészséges állapotok és valamit tenni kell. Mert ha semmit sem tesznek, — külön cselédrendőrséget kell majd felállítani és még akkor sem lesz rend. Még á drága bérek mellett sem lehet cselédet fogadni, akit megfogadnak, nem áll helybe, aki pedig helybe áll, nem felel meg. Ennél több jog-cím igazán nem kell a panaszra.

Letartóztatott sikkasztó. Budapesti telefonálják: A rendőrség letartóztatta G. Leó ügynököt, aki ellen Schönberg-er Ervin és Bazakovicz Adolf ügynökök panaszt emeltek, hogy 3200 koronát érő perzsa szőnyegeket sikkasztott el.

Morányolt egy bankigazgató ellen Lászlóval jelentik a lapoknak: Siller Ernőt, az itteni kereskedelmi bank igazgatóját és volt bírodalmi gyűlési képviselőt, egy Schultz Betty nevű 30 éves leány az utcán két revolverlővéssel agyonlőtte. Az igazgató nyomban meghalt. A gyilkosnő egy közeli ház kapuja alá menekült és magát is agyonlőtte. Schultz Betty azelőtt a bankigazgató neje mellett mint betegápolónő foglalkozkodott és az igazgatót folyton szerelmi ajánlataival üldözte, melyeket azonban ez konokul visszautasított.

Meghalt az utcán. Budapesti jelentik: Latynák András, a Fővárosi Orfeum ruhatarosa az éjjel 3 órakor hazafelé indult. Mikor az orfeumból elment, semmi baja sem volt, az Andrassy-ut 46. száma ház előtt hirtelen összeesett és meghalt. A bonctani intézetbe szállították, hogy halálukat megállapítsák.

Rablógyilkosság Komáromban. Fleischmann Salamon komáromi szatócs üzletébe tegnap, 15-én este 9 órakor bejött egy úri külsejű, körülbelül 30 évesnek látszó férfiú, az illető kövére, közöpmertű, fekete tólikabátot bárony-gallérral viselt, barna, nyírott bajusza van. Az üzletben csak a szatócs neje volt jelen, aki kiszolgált az ismeretlen és ezalatt hátra fordított neki. E pillanatban az idegen egy kis fejszét vett elő kabátja alól és az asszonyt többször fejbeütötte, aztán a pénzesládából 500 korona pénzt kivett és elfutott. A halálosan megsérült asszony segítségkérésére a szomszédok figyelmeztetésre és üldözésre vetették a rablógyilkost, de ennek egy átjáráshoz sikerült elmenekülni. A gyanu egy rövid múltú, komáromi származású, csak hemrégen szabadult katonafegyveres irányval, aki jelenleg könyvtáros. A budapesti rendőrség a rablógyilkost keresi a fővárosban.

A délafrikai fölkelés okai. Berlinből jelentik: Politikai körökben feltűnést kelt Luschba egyetemi tanárnak előadása, amelyet a délafrikai fölkelés okairól tartott. „Ami már esztendőnk előtt mondottam — így kezdte előadását — azt a legelőkelőbb gyarmatügyi angol tisztviselő meg erősítették. A gyarmatokon minden európai gyarmatpolitika tönkre fog menni előbb-utóbb, ha nem változtatják meg a benszülőttekkel való bánásmódjukat. A benszülőttekkel eddig durván, irgalmatlanul, kegyetlenül bántak. Eredményt a gyarmatokon csak azok az európaiak érnek el, akik személyesen jóakarattalul érdeklődnek a benszülőttek iránt és a néprajzi viszonyokkal foglalkoznak. De a kolonialis szolgálóban ezek a tényezők mind figyelmen kívül maradtak. A benszülőtteket „vadak“-nak nevezik és vadaknak tartják és a legbrutálisabb módon bántak velük. A méltányosság mellőzése és megvetése volt az egyetlen ok, amely a délafrikai zavarokat előidézte.

Egy elmegyógyintézet rojtelmei. Berlinből táviratozták: Daldorf városi elmegyógyintézetének vezetését névtelen levélben arról értesítették, hogy többen látogatást akarnak tenni a tébolydában, de állig felügyelkezve. A fegyveres látogatók erőszakkal kiszabadítottak volna több betegét. Azonnali házkutatást tartottak az intézetben s ekkor egy kötélgáscsót találtak s az ágyakban négy töltött revolvert és bányát tört. Több gyanus egyének megtiltották, hogy az intézetben látogatásokat tegyenek. Néhány nap múlva egy ötödik revolvert találtak egy Erpel nevű őrlít rablógyilkosnál, aki bevallotta, hogy a revolver már akkor is nála volt, amikor az intézethez jöttek megmozdították. A vizsgálat megállapította, hogy az összes fegyvereket egy Weinstein nevű őrlít hitves csempészte be Oroszországból. Az asszony mielőtt letartóztatták volna, Angliába szökött.

SZINJÁTÉK.

Heti műsor.

Csütörtök: Vig özvegy.
Péntek: Gigánybáró,
Szombat: Lovag ur (ujdonság).
Vasárnap: Lovag ur.

Vig özvegy. — Gigánybáró. Károlyi Leona, a szinkáz primadonnája felgyógyulván, ma újra játszik. A szezon sláger darabját, a „Vig özvegy“-et ismétlik meg ez alkalommal a primadonnával a címszerepben. Szívesen fogadja a közönség a keringő- király híres operettjének a „Gigánybáró“-nak felelevenítését is a mi teljesen új botanikus mellett először megy e szezonban. Saffit Károlyi Leona, Barinkait Toronyi Gyula énekl.

Lovag ur. Nap mint nap foly-
nak a próbák Erdélyi Miklós rende-

zése mellett a legközelebbi ujdonságból, a „Lovag ur“-ból. A kedves, ötletekkel telt vígjáték előreláthatóan sok kellemes estét szerez a nagyváradi közönségnek. A szereposztás mintaszerűen sikerült, a „Lovag ur“ fogadtatása lelkes és melegnek ígérkezik. Az igazgatóság meghívta a szombati bemutatóra a szerzőt: Cseregh Hugót, aki valószínűleg jelen is lesz a premiéren.

NYILTTÉR.

Téli férfi divat.

Igazán meglepő ujdonságokkal lepté meg **Gelberg A.** férfi úri divat szabó a megrendelőt és a város közönségét.

A legdivatosabb **angel francia és sóot gyanju szövetek dúsválasztrókát** halmozta össze, mely a nagyérdemű rendelőknek bár milyen kényes ízlésnek megfelel. Különösen ajánljuk az újonnan benndezett **férfi úri divat-szalonn megtekintését**, mely Beöthy-utca 10. sz. alatt most nyílt meg.

Kitűnő tisztelettel

Gelberg A.,

úri férfi szabó.

120 — 20.

LEGUJABB.

Inog a spanyol kormány.

Madrid, január 15. Politikai körökben bizonytalannak tartják a kormány helyzetét. Égész napon át nagy elővigyázati intézkedések történtek az igazságügyi palota körül.

A jamaikai földrengés.

Budapest, január 15. Newyorkból jelenik: Újabb hírek szerint, amelyek Szent Tamáson át érkeztek ide, nem oly nagy a földrengés által okozott kár, mint azt előzőleg jelentették. Csak egyes épületeket, köztük Kingstown város legnagyobb szállodáját döntötte romokba a földrengés, más épületek pedig megsérültek. Emberéletben majdnem száz veszett el, de több száz ember megsebesült. Dél előtt még nem tudták eloltni a tüzet, azonban remélik, hogy délután elfojthatják azt. A sziget északi részén nem okozott kárt a földrengés. A földrengés hátfőn délután történt. Kingstowne, Jamaikának a fővárosa elpusztult. Emberéletben is igen nagy a veszteség. A földlökések tovább tartanak. A lakosság legnagyobb része a szabadban táboroz. A katasztrófa áldozatai közt nagy az inség. Sokan a legszükségesebb dolgokban is hiányt szenvednek. Közvetlenül a földrengés után tűz ütött ki, mely a pusztítást még növelte. A gyarmatügyi hivatal Hall-Bayból Jamaika szigetén következő táviratot kapta: Kingstown várost a földrengés és az azt követő tűz teljesen elpusztította. A katonai kórház ég. Körülbelül 40 katonára és számos polgári állású egyén meghalt. A város nyugodt, de nincs elég

rendőr, hogy a fegyelmet fenntartsa. A szerencsétlenség első híre csak tegnap dében érkezett meg New-Yorkba. Minthogy a közvetlen kábelösszekötötés Kingatonánál megszakadt, a hírt csak az első reggeli órákban erősítették meg.

REGÉNYCSARNOK.

Egy doktor családias története.

Angol bűnügyi regény.

(Folytatás.)

10

— Leírásból.
— Kinek leírása nyomán?
— Vannak közös barátaink.

— Közös barátaink? — ismételte kissé elfogulva Hyde — s kik volnának ezek?
— Hogy csak egyet említsek: Jekyll.

A másik vadul felkacagott és szemtelen arckifejezéssel odalépett a kissé hátráló Utterson elé.

— Annyi tény, hogy Jekylltől nem hallotta az én nevemet s ha a többi is, amit nekem mondott, csupán ennyire igaz, akkor ön a legüzbogabb vén fickó széles e világon.

Utterson azonban nem volt az az ember, akire szemtelenséggel rá lehetett ijeszteni. Kemény hangon rá szólt Hyde:

— Figyelmeztetem, hogy az ön kifejezései illetlenek és ba nem változtatja meg modorát, akkor...

Nem fejezhette be mondását, mert Hyde hátra fordított neki, a bejárat felé ment, ez feltűrt előt- és magától be is csapódott mögötte.

Tünnen nállatszott a gunyos kacagás, mely valóban háborzongató volt a maga nemében.

Az ügyvéd még néhány percig a kapun kívül állott, mintha várná, hogy mi következik. Az a benső izgalom, mely napok óta gyötörte, fokozódó mértékben tört ki most rajta. Lassan föl-alá sétált a ház előtt, fölnézett a sötét kőfalakra, aztán a csillagos égre, mintha onnan várná a rejtély megoldását. Valóban, így rejtélyes emberrel még nem akadt dolga. Hogy rut volt és törpe, az még korántsem indokolta a hideg borzongást és visszataszító érzést, melyet mindenkinben keltett. Mosolya, kézmozdulatai s amint a szavakat hangszolyozta, mind-mind kellemetlen és aggasztó volt. Az ügyvéd szemben félig gyáva, félig szemtelen magaviseletet tanusított. Szóval olyan lénynek tetszett, amelyet nem lehet a köznapi élet tapasztalatai szerint megítélni.

— Van valami a dologban, a minek nevét nem tudom kitalálni — mormogott magában Utterson ur. Bocsássá meg isten, ha vétkeztem, de olyan benyomást tett rám, mintha nem is volna ember, hanem harapós, gonosz majomféle... Vagy tán az elkárhozott léleknek halvány visszfénye az, ami porhüvelyére rajzolódik? ...

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradi gabona-piac.

Lakatos J. József cég jelentése.

Az üzlet irányzata: változatlan.

Buza 13.20—13.60
Rozs 10.60—11.—
Zab 12.80—13.40
Takarmány árpa . 12.—12.90
Tengeri 8.80—08.80

Apró hirdetések.

Aki mint könyvelő, segéd, munkás vagy bármely más minőségben állást keres

Aki házat, földet, szállót, zongorát, cím ha lmat, butort vagy bohmit el akar adni, vagy ügyeket venni

Aki tanítót, nevelőt vagy nevelőnőt, bonnet vagy nyelvmestert keres

Aki kereskedelmi cikkeire, ipartermé-nyeire verőket keres

Aki ismeretséget akar kötni

Aki előnyös üzleti eszaktötetéseket akar kötni

Aki lakást bérebe akar venni vagy ki akar adni

Aki olcsó pénzkölcsönt akar felvenni

Aki közölni akar valakivel valamit (mó-általni vagy férjhez menni)

biztos eredményt
ár el, ha az

„E L Ö R E”

apro hirdetési rovatát igénybe veszi.

Kövesel közhatal és biztos sikert ér el

Próbálja meg! mert ha csak egy kicsit gondolkodik, okvetlenül rájön arra, hogy **csak is van hirdetési valójá**

Minden szó egyszeri behatolása csak **négy fillér.**

Szegényeknek és alkalmankülj ingyen.
munkásoknak

4 ókus zsir 5 fillér postacsomag 3 K 70, Kicsinyben legutá-nyabbban! "E" című mellék-nyelven, hálomcsorvek, házikényér, úszór-árak.

Kia Estön 1011 pálinka, asztali borok csamege szőlő. Gyomorbagyosoknak barát, ital hapható: **STERN SOMA-mal,** Nagyvárad, Nagypiac-tér. 101

Aki olcsón akar ékszeret vásá-rolni, 14 karátos arany jegy-és bőves gyantát dívatos fülfiggőt stb. keresse fel Ferderber Testvéreket Kossuth-Lajos-u. 22. 182

Helyi ismeretekkel bíró szorgalmas egyén **hirdetés gyűjtésre felvételik.** Gim a kiadóhivatalban.

Gyermek-kocsik
Fiú- és lány-rubák, bűtötyök, gyermek fehérmeműek.

Csacsémő-kelengyék
Bazár-árak, játékok, kosárárak
olcsó árak, nagy választék

Id. STERN VILMOS-nál
Nagyvárad, Kossuth-utca 16.
(Volt rendőrségi épülettel szemben.)

TELEPHON
az egész megyére 626.

Első Biharmegyei és Nagyvárad

műbútorgyár

Ajánlom a legegyszerűbbtől a leg-meredebb kivitelig saját gyár-amban készült széken, ebédő, háló, hűvőházi és szállodai berendezéseket a legzöködabb gyári árak mellett.

Rajzok, költségvetések kívánatra díjmentesen.

26-100 Raktár és iroda: 2

Kispiacon-tér, Moldas templom mellett.

Telepek: **Kolozsvári-utca 29. és Kapusirvas-utca 2.**

Büchler Márton
bútorgyáros.

Dr. HAVAS ZSIGMOND
egyeleemes orvostudor

fogorvos
fogászati műterme

Szent László templommal szemben

Kishidfőnél, 2. szám.
I. emeleten van.

Rendel: d. e. 9-12 ig.
d. u. 2-6 ig.

Foghuzás értelenítéssel, fogtomések, arany, ezüst, platina, porcellán, cementtel, műfogak szájjáddal és anélkül csapos fogak és arany koronák gyökér-hez készíttelnek. 36

Megbízható és jó kitűnő zseboró láncgal csak 1 frt 40.

50.000 árbut vásároltam egy fe-keteerdi óragyár feloszlatása alkalmából, éppen ezért adhatok egy remek Glória-ezüst 36 órán-ként lejáru aranyozott Remontoir Anker zseborát lánc és zsuzsural 3 évi írásbeli jótállás és utánvét mellett **1 frt 40 ért.**

I. Német áruház
S. Kohane, Krakau Nr. 156.
Nem megfelelő árúért a pénz visszakiütelték.
Számos közzöndírrattal rendelke-zem. 1-2

Butorraktár és kárpitos üzlet!

Tisztelettel b. tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy üzletemem **Teleky-u. 24. sz. alá helyestem** s a mai kornak megfelelő, legcinosabb modern stíli butorokkal rendeztem be.

Raktáron tartok **ebédő, hálószoza berendezéseket** és szalon garnitúrákat és minden a szakmába vágó munkák nálam: a **legolcsóbb árban** szereshetők be, úgy hogy már egész Biharmegye **Pelley** butoraktáráról beszél. Ugyezintén minden esztergályos munkát saját műhelyemben készítek és raktáron tartok.

Teljes tisztelettel 43

PELLEY SÁNDOR,
butoraktáros.

Magyar Bank részvénytársaság Nagyvárad.

A Magyar Bank r.-t. t. részvényeseit felkérjük, hogy jegyzett részvényeik után az esedékes **20 százalékos** részvényenként **40 koronát,**

20 2-0
„**NAGYVÁRADI NÉPBANK**” r.-t.
pénztáránál mielőbb befizetni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1907. jan. hó 7.
Az IGAZGATÓSÁG.

Hirdetmény.

„A G.zdasági és Iparbank” zálogházában (Zöldfa-utca) a jövő hó február első felében **árverés lesz.**

felkérem a zálogtulajdonosokat, hogy tárgyaikat mielőbb rendezni sziveskedjék, nehogy azok eladódjanak

22 1-3 Tisztelettel: **Amigó Mór,**

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. **izzólámpa körtéket** tart raktáron 3, legfeljebb közönséget, hogy **izzólámpa körtéket** 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb árban kaphatók. — **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér,** homályos (matt), színes fényképész-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell árban kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **normál-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1.5 watt fogyasztással.

Csillárok villamos meterek eredeti gyári árak mellett kaphatók.

A villamos mű igazgatósága elváltaja

villamos világítási

és értékviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ilylmpák kezelését, hozzárvaló szénpálcák szállítást, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Nagyobb megrendelésekkel megfelelő enged-mény. — Költségvetés ingyen. 22

Egyszeri vásárlás által mindenki meggyőződik **mily olcsón lehet az ujonnan megnyitott arany, ezüst, ékszer és óra-áruházban vásárolni.**

Bömer-tér 2. sz. alatt az emeleten.
(Molnár-féle ezukrászda földst.)

1 finom nickel óra	2 frt. 50 kr.	1 25 gramos női Lorgnon lánc	41 frt. — kr.
1 finom acél óra	2 frt. 75 kr.	1 4 " karika aranygyára	5 " —
1 valódi ezüst óra	5 frt. — kr.	1 3 " fejes	8 " 50
1 arany női óra	12 frt. — kr.	1 inga óra útó szerkezettel	8 " —
1 arany férfi óra	25 frt. — kr.	1 fali óra	2 " 50
1 20 grammos arany férfi lánc	24 frt.	1 ébresztő óra	1 " 50

Uj órákért 5 évi jótállás.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölök, meg nem felelő áru visszacsorélek. — Általában javított órák és ékszerék, mint újak kerülnek ki műhelyemből 3 évi jótállás mellett, regótöré. esetén is.

HERBST FÜLÖP,
amerikai műbőr és ékszerész.

Tusánli Kárpót téren. 110

Nyomatott Lasky Armin könyvnyomdájában Nagyváradon. Készje az „Előre” hirtapható vállalat